

חג פורים

חג פורים – מקור השם

- חג פורים חל בימים י"ד וט"ו באדר ונקרא על שם הפור שהפיל המן, ולפיו בחר את היום השלושה עשר באדר לביצוע מזימתו להשמדת היהודים. לפי המסופר במגילת אסתר, אירע ביום זה הנס, והיהודים גברו על אויביהם. לכן חגגו את שמחת הניצחון למחרת ביי"ד באדר. בשושן הבירה לא פסק הקרב באותו יום, אלא נמשך למחרתו, ולכן חגגו היהודים שם את הניצחון בחמישה- עשר באדר – הידוע בשמו שושן פורים.

חג פורים – מקור השם

פירוש המילה **פור** הוא: מזל, גורל – חרס או אבן קטנה שהיו מטילים כדי לקבוע ולקבל החלטות. במזרח הקדום רווח המנהג להפיל גורל לצורך הכרעות ממלכיות, כגון – מינוי שרים, יציאה למלחמה וכריתת ברית שלום.

מגילת אסתר

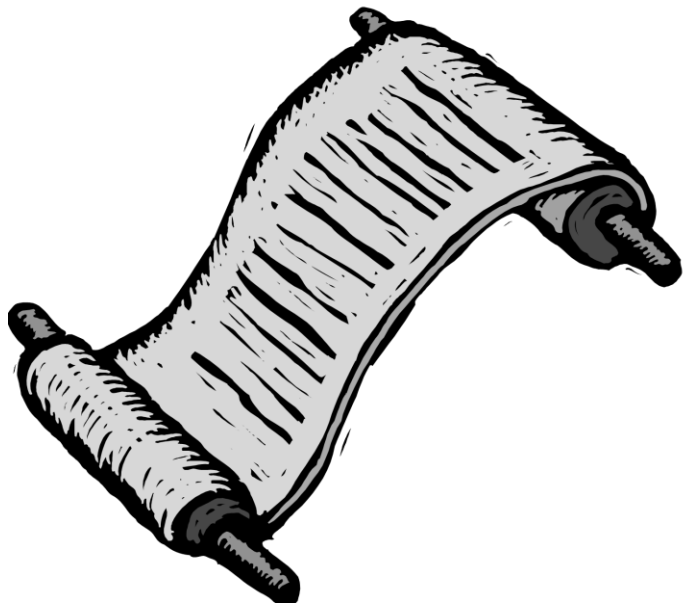
פורים הוא חג שאינו כתוב בתורה. אך בין ספרי התנ"ך, בין חמש המגילות, מצויה "מגילת אסתר" המספרת את נס פורים".

סיפור מגילת אסתר מתרחש בימי המלך אחשוורוש בממלכת פרס בין השנים 465-486 לפנה"ס

בערך. מגילת אסתר מספרת את סיפור ניסיון השמדתם והצלתם של יהודי ממלכת פרס בימי המלך אחשוורוש. מאורע זה, לפי מחבר המגילה, שימש יסוד לקביעת החג.

סיפור

מגילת

אסתר

דמויות במגילה

מרדכי
היהודי

המן
הרשע

אסתר
המלכה

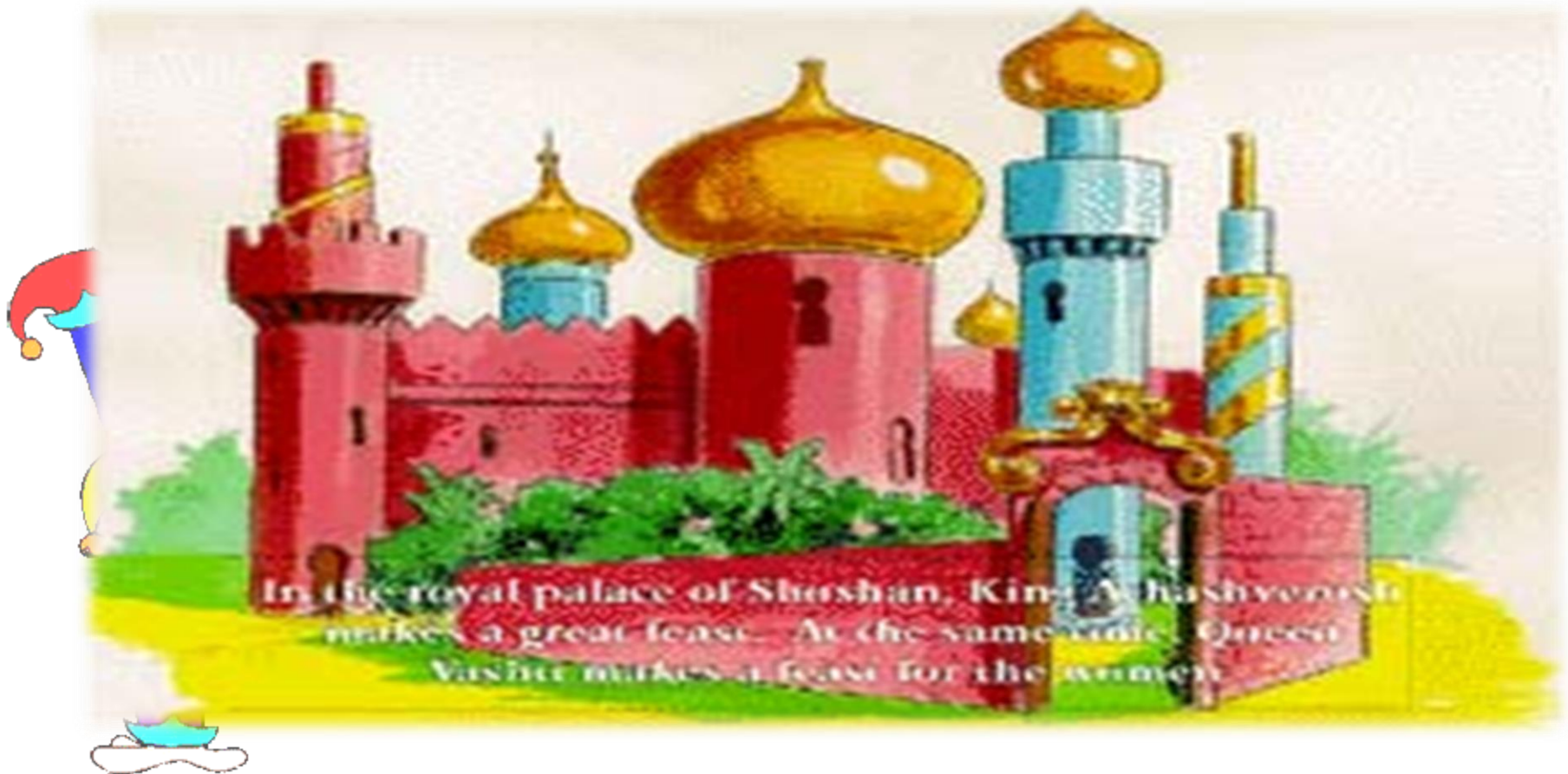
המלך
אחשוורוש

הכל קרה בימי המלך אחשורוש (לפני כ- 2000 שנה)

בעיר הבירה שושן
עשה המלך אחשוורוש משה לאורחיו,
באותו הזמן עשתה ושתי המלכה משה לנשים

לפתע,

ביקש המלך אחשוורוש מושתי המלכה
להגיע אל המשתה שלו
על מנת שיראו חבריו את יופייה

משרת! קרא מיד לאשתי !

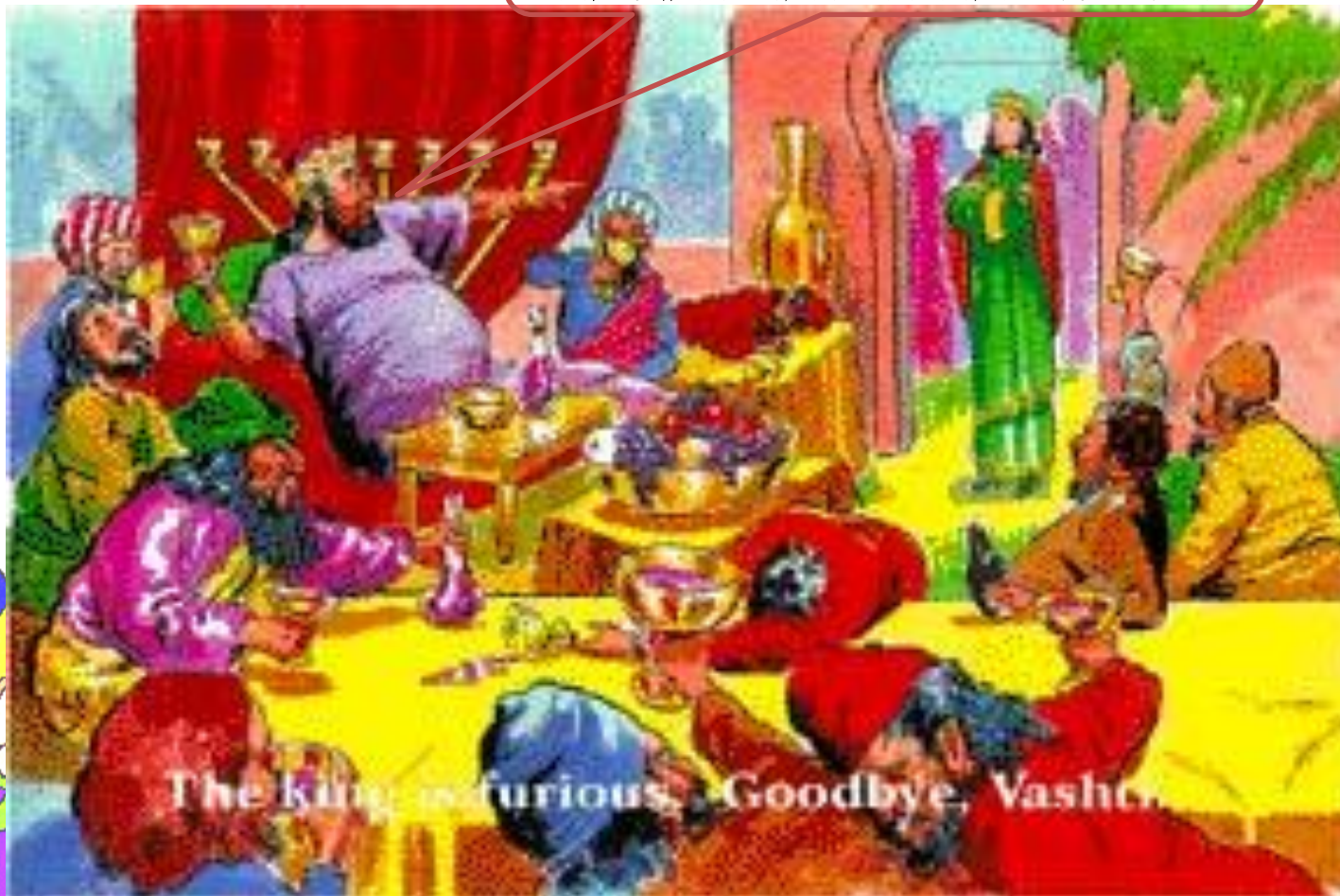
והמלכה ושתי סירבה להגיע!

מצטערת אבל חטפתי צרעת!
ואינני יכולה להגיע למשתה.

המלך כעס מאוד וסילק את ושתי המלכה

סלקו אותה מהארמון,
היא לא תהיה יותר המלכה

המלך ביקש שיחפשו מלכה חדשה

במקום ושתי, ואסתר האחיינית של מרדכי נלקחה
אל בית המלך

אבל מי היא אסתר? מה מוצאה?
לאיזה עם היא שייכת? אף אחד לא ידע, ואסתר
לא גילתה

מרדכי אמר
לי לשמור
בסוד שאני
יהודיה

לבסוף בחר המלך באסתר להיות למלכה

בחשאיֹות אסתר ממשיכה לאכול כשר ולשמור שבת בארמון המלך

ביגתן ותרש מתכננים להרעיל את המלך

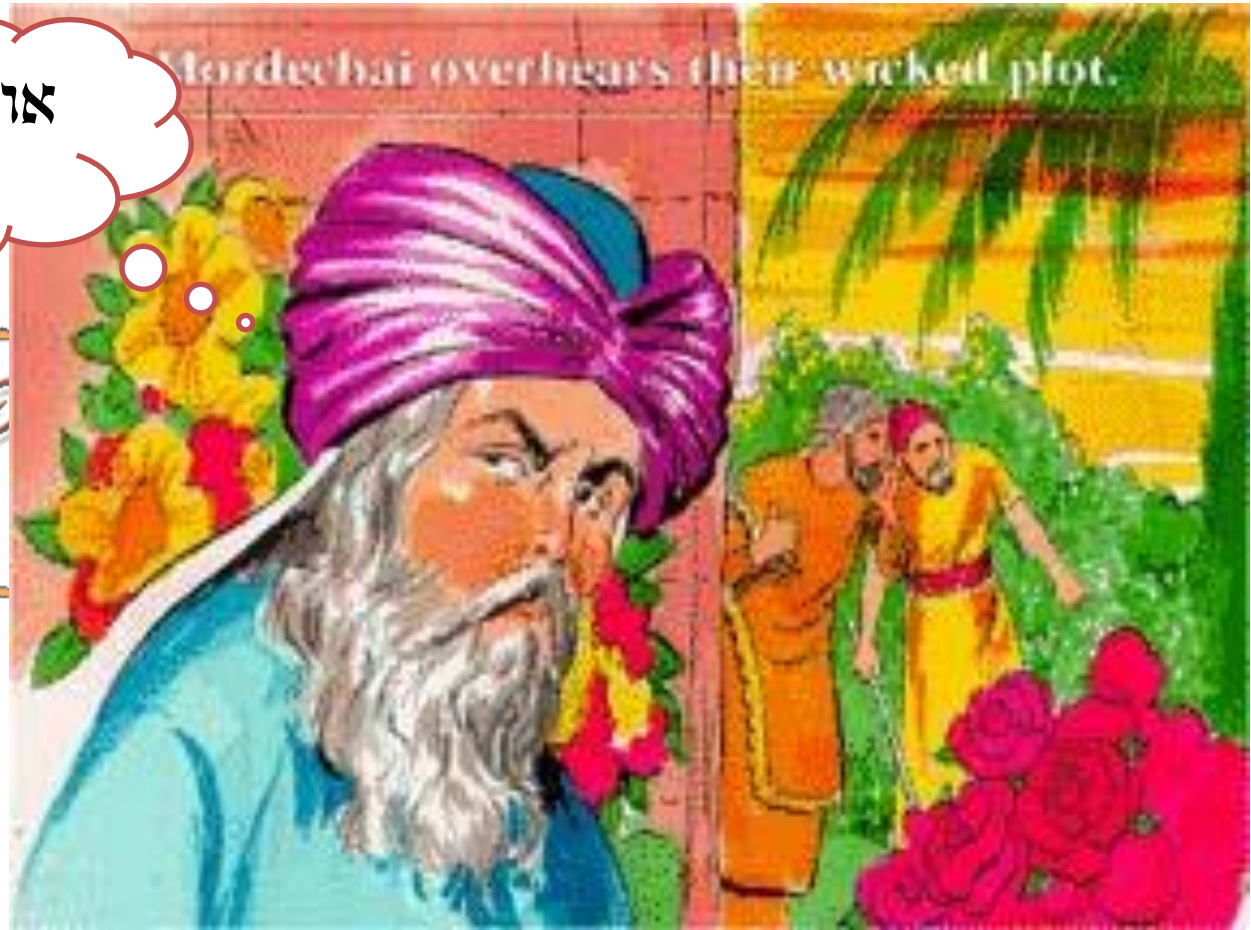
בוא ונשקה את המלך
בסם המוות

Herod and Susha, two of the king's
advisors, plan to poison King Achashverosh.

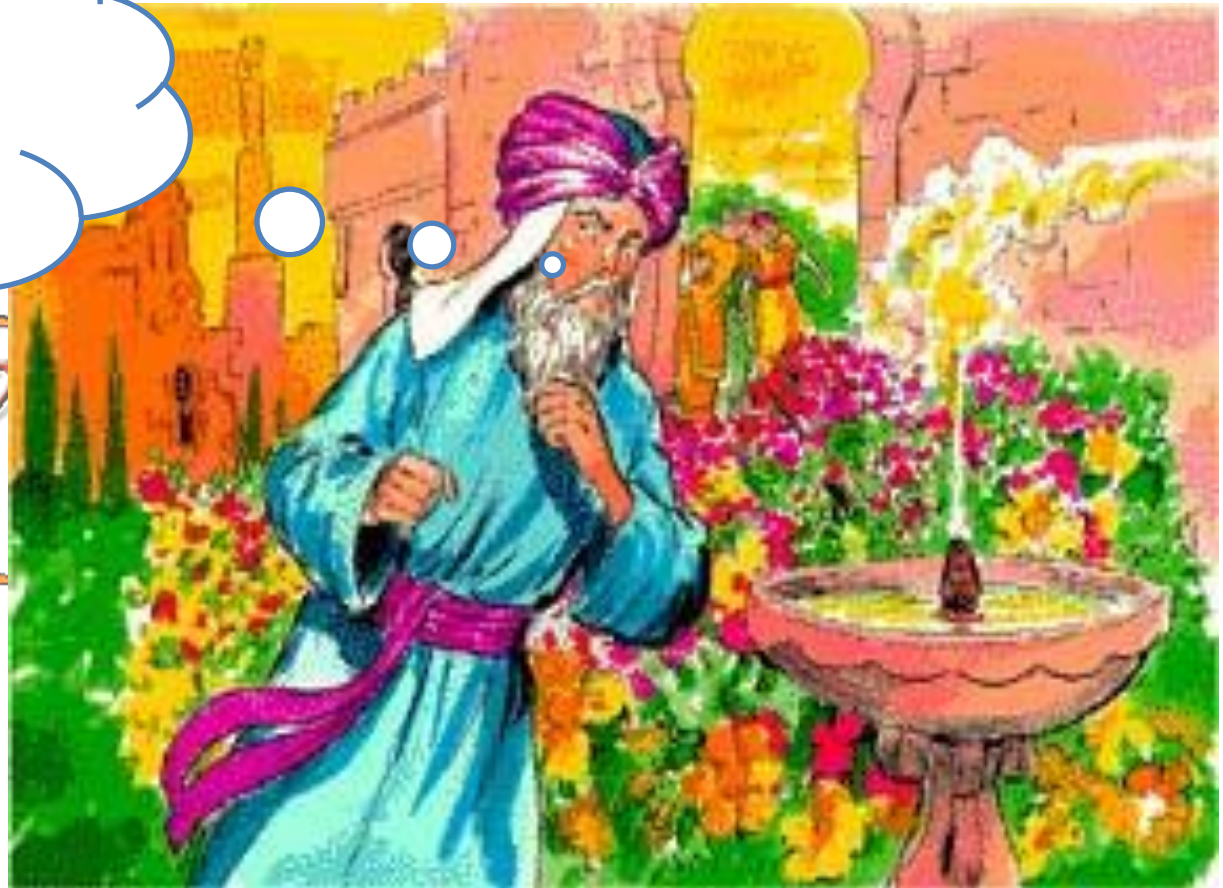
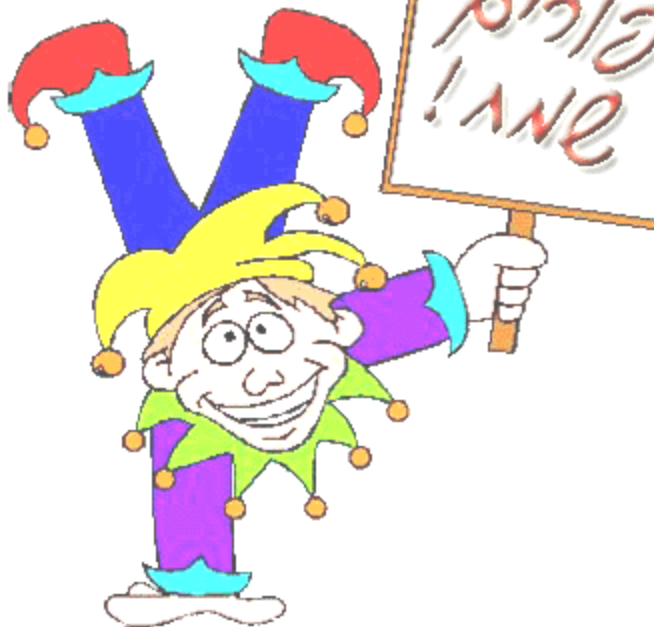
ומרדכי שומע את כל מה שהם מתכננים

אוי ואבוי...

ומיד רץ לאסתר להגיד לה את הדבר.
אסתר מזהירה את המלך, והמלך רשם את
הדבר בספר הזיכרונות שלו.

אני חייב לרוץ
ולהגיד לאסתר

ובינתיים המן נהיה "המשנה למלך"

גדלתי בביתו של
המלך, מה לא מגיע
לי להיות המשנה
למלך?

והוציא צו שכולם חייבים להשתחוו לזו

זרק מרדכי אינו משתחוה להמון

אינני משתחוה
לאף אחד רק
לאלוקים!!

המן כועס ורוצה להתנקם בכל היהודים, הוא הולך למלך ואומר לו שהיהודים הם האויבים של המדינה.

ישנו עם אחד שאינו מקיים את חוקי מדינתך.

והמלך אחשוורוש נתן לו רשות להשמיד את כל היהודים

עשה בעם הזה
כטוב בעיניך!

המן עשה הגרלה (פור) באיזה יום להשמיד את כל היהודים

בוא ונראה
באיזה יום
נדאי להשמיד
אותם

י"ג באדר הוא היום שיצא בגורל, המן שולח רצים לכל 127 המדינות שיש להשמיד את היהודים ביום הזה

מרדכי שמע על מזימת המן הרשע והגיע לבוש שק ואפר לארמון המלך

אוי אלוקים תבטל את הגזירה
הנוראה

מרדכי וכל היהודים התכנסו והתפללו לה' שיציל אותם מתוכניתו של המן הרשע

שמע קולנו ה' אלוקינו ותבטל את
הגזירה הקשה!!

אסתר פחדה ללכת ולדבר עם המלך שיבטל את הגזירה, אבל מרדכי עודד אותה שתלך ואכן היא הלכה

אלך, אבל תתפללו
בשבילי

אסתר את חייבת
ללכת ולדבר עם
המלך
שיבטל את הגזירה

אחשוורוש שמח מאוד לראות את אסתר

מה בקשתך אסתר
המלכה?
עד חצי המלכות.

רצוני שאתה והמן תבואו
אל המשתה שלי
היום בלילה

בלילה נערך המשתה.....

אסתר הגענו
למשתה, מה
בקשתך?
עד חצי המלכות.

בקשתי לעשות
עוד משתה אחד
מחר בלילה

בלילה המלך לא נרדם וביקש שיקראו לו מספר הזיכרונות

הביאו את ספר
הזיכרונות

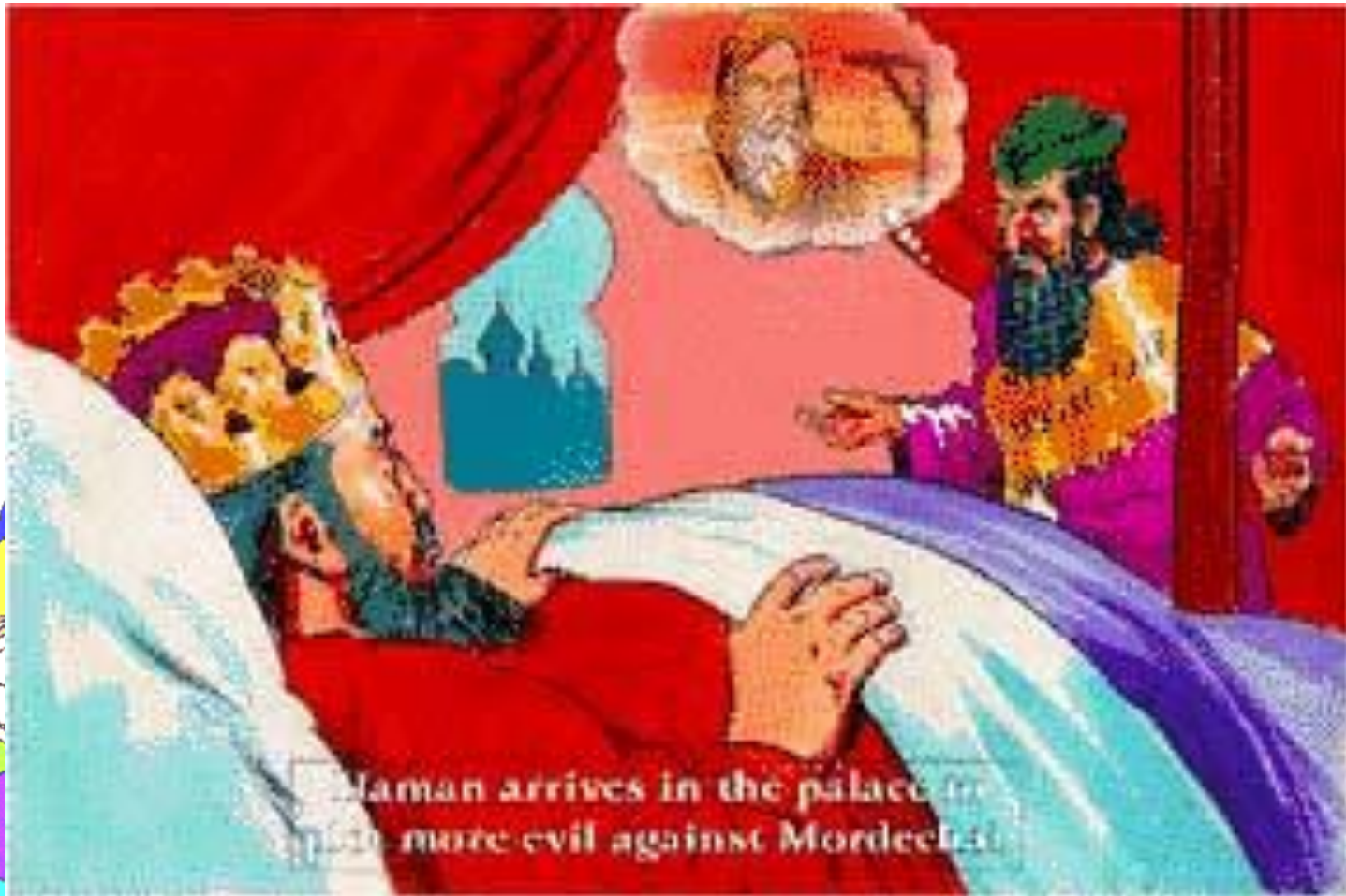
נו מה כתוב בספר?

תאמרו לי האם
כבר גמלנו טוב
למרדכי על
הטובה הזאת?

בדף שנפתח כתוב
על אחד בשם
מרדכי אשר הציל
אותך ממוות

ואז המן הגיע לארמון בשביל לתכנן איך לפגוע במרדכי

לפתע הגיע המן אל הארמון והמלך ציוה לקרוא לו לחדרו

מה לדעתך יש
לעשות לאיש
אשר המלך אוהב
אותו מאוד?

בטח המלך
מתכוון אלי

להלביש אותו בלבושי המלך
עם סוסו של המלך ולהסתובב
איתו ברחובות העיר ולצעוק: "ככה
יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"

מהר! אמר המלך,
קח את מרדכי
היהודי ועשה לו
כמו שאמרת בדיוק!

הלך המן למרדכי והלביש אותו בבגדי המלך
והרכיב אותו על סוסו של המלך ברחובות
העיר וקרא בקול רם

"ככה יעשה לאיש
אשר המלך חפץ
ביקריו"

בלילה התקיים המשתה השני עם אסתר המלכה, המן והמלך אחשוורוש.

מה שאלתך אסתר
ומה בקשתך?
עד חצי המלכות.

ישנו איש אחד
שרוצה להרוג
אותי ואת עמי

ואז המלך התרגז מאוד

מי אותו אדם שיעיז
לעשות את הדבר
הנורא הזה?

אסתר החלה לבכות ואמרה

איש צר ואויב המן
הרע הזה, הוא
רוצה להרוג אותנו

המלך ציוה לסלק את המן מהארמון

ומרדכי היהודי נהיה המושנה למלך

ושליחים נשלחו שוב לכל המדינות לבטל את גזירת המן

אוף!
עוד פעם עד
הודו....

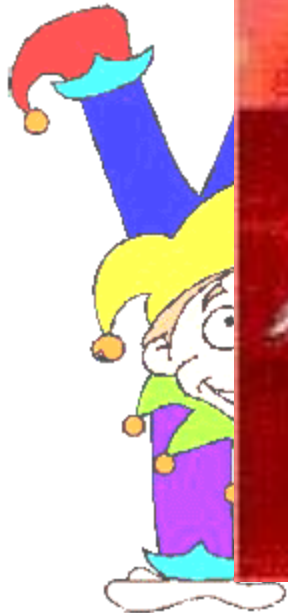

ב-י"ג באדר היהודים נלחמו בשונאיהם וניצחו

ונהפוך הוא!
על שישלטו
היהודים המה
בשונאיהם

מרדכי כתב את כל הסיפור במגילה
ואסתר הכריזה שיש לקרוא את המגילה
בכל שנה ושנה

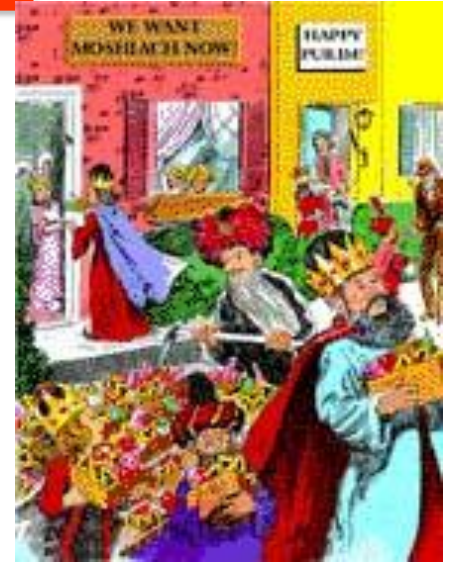
4 המצוות של פורים

• מקרא מגילה

• משלוח מנות

• מתנות לאביונים

• משתה ושמחה

מצוות החג

- משלוח מנות
- מתנות לאביונים
- משתה ושמחה
- מקרא מגילה

"כִּי־מִיָּמִים, אֲשֶׁר־נָחוּ בָּהֶם הַיְּהוּדִים מֵאֲבִיָּהֶם,

וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפָּךְ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה,

וַיֵּאָבֵל לַיּוֹם טוֹב;

לַעֲשׂוֹת אוֹתָם, יְמֵי מְשֻׁתָּה וְשִׂמְחָה,

וּמְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ, וּמִתְּנוֹת לְאֲבִינִים"

(מגילת אסתר פרק ט')

מקרא מגילה

המצווה החשובה ביותר בפורים היא מצוות הקריאה
במגילה, והכל חייבים לשמוע את קריאת המגילה - גברים
ונשים. את המגילה קוראים פעמיים: בליל פורים
ולמחרת ביום. חוזרים על קריאת המגילה ביום, מפני
שבכל פעם שמוזכר במגילה קיום החג
לדורות מדובר בימים:
"והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור"
(אסתר ט, פסוק כח).

משתה ושמחה (סעודה)

מטרת הסעודה והמשתה לגרום עונג לגוף, מצווה מעין זו לא נמצאת בחגים אחרים. אחד הפירושים שניתן לכך הוא : גזרות המן באו להשמיד את העם השמדת גוף. כדי לבטל את רוע הגזרה צמו היהודים ועינו את נפשם. "ובכל מדינה ומדינה מקום אשר דבר המלך ודתו מגיע אבל גדול ליהודים וצום ובכי ומספד שק ואפר יוצע לרבים". (אסתר ד פסוק 3). כשניצלו היהודים חגגו את המאורע דווקא בסעודה ובמשתה, שהם ההפך מצום ועינוי הנפש.

משלוח מנות

מטרת מצווה זו היא לטפח הדדיות בשמחה : מקבל המשלוח שמח במנתו ובעובדה שזכרו אותו, והשולח שמח שהוא גורם שמחה לחברו.

מתנות לאביונים

מטרת מצווה זו היא שהשמחה תקיף את כל שדרות העם – גם את אלה שהיו עלולים להיות מנועים ממנה בגלל מצבם הכלכלי .

פור

- ימי פורים נקראים פור=גורל. המילה פור הינה מילה מהשפה האכדית ששלטה בארם נהריים (עירק). כיוון שמדובר על יומיים (רבים) המילה פור ברבים = פורים.
- משמעות המילה פור באכדית היא אבן.

בימי קדם היו לוקחים אבנים, זורקים אותן ועל פי צורת הנפילה של האבן היו קובעים את הגורל ולכן קיבלנו את הביטוי "להפיל פור"

פור

הגורל היה לקבוע באיזה יום להשמיד את היהודים
ולבסוף הכול התהפך – באותו היום היהודים השמידו
את הצוררים.

צורות תקינות בעברית

מלכת אסתר : צורה לא תקינה בעברית כיוון שלא ניתן ליצור
סמיכות משם פרטי –

לא נאמר : מלכת אליזבת אלא המלכה אליזבת.

נכון לומר : המלכה אסתר / אסתר המלכה.

שמה המקורי הוא – הדסה :

בעקבות ההתבוללות שינו שמות עבריים

כדי להסתיר את השם העברי.

אסתר < הסתר > להסתיר.

ידע כללי

מרדכי < הוגים במגילה : מורדוכי. (קמץ קטן ב-ד').

מרדכי מגיע מהשם מורדוך = שם של אל פרסי.

הידעתם - במגילה כתוב כל הזמן "אסתר המלכה" לעומת

" המלך אחשוורוש" מה ההבדל ומדוע?

אצל אסתר השם מוזכר לפני התפקיד מה שמראה שהאדם חשוב מהתפקיד. לעומת זאת כאשר המספר מתייחס לאחשוורוש הוא מתייחס יותר לתפקיד מאשר לאדם שהוא..

חידון

- חמש - שמח
- דרש - שרד
- ים - מי
- השיג - גישה
- מר - רם
- די - יד
- את - תא
- שלג - גלש
- קש - שק
- בצק - קצב
- שלח - חלש
- ברח - חרב
- מלח - לחם
- חרב - ברח
- לחם - מחל
- אפור - רופא
- שמים - מימש
- עובש - שבוע
- מוחל - לוחם
- רעש - שער